

Bileća je prije posljednjeg rata imala veoma razvijenu privredu, čiju su okosnicu činile tekstilna, metalna i prehrambena industrija sa preko 4000 zaposlenih.

Poljoprivreda

Poljoprivredna djelatnost uslovljena je reljefom, tipom zemljišta i klimom. Na poljoprivredne djelatnosti utiče mineralni sastav zemljišta, količina padavina i vrijeme izlučivanja padavina. Na području opštine Bileća nema puno obradive zemlje za veći uzgoj biljnih vrsta. Kraška polja su veoma plodna, ali zbog velike količine vode i njenim dužim zadržavanjem na površini, ova zemljišta su pristupačna za obradu samo u ljetnjem periodu. Od povrća to je uglavnom krompir, paradajz paprika, krastavci i luk. Pored povrća uzgajaju se kukuruz, pšenica, raž, ječam, duvan i razna krmna bilja. Dobijeni proizvodi se uglavnom koriste za lične potrebe u domaćinstvu, zatim kao stočna hrana (razne žitarice i krmna bilja). Prije stvaranja vještačkog jezera u dolini Trebišnjice su postojale plantaže na kojima se veoma dobro uzgajalo povrće. Od voća se najviše uzgajaju trešnje, višnje, jabuke, šljive, maline, ribizla, kupina i smokva. Zbog pogodnog sastava zemljišta postoji dosta vinograda. Voće se uglavnom koristi za lične potrebe, za pravljenje džemova, rakije itd.

[] Krăš [] ko [] polj [] e

Povrć [] inalpoa [] (krăf) []

Potreb [] koli [] ina vodej za n [] avad [] nj [] e [] (m [] 3 [] /s []) []

Dabarsko

31.70

4.09

Fatči ko

7.50

0.97

Bilećko

6,40

0,36

UKUPNO:

45,60

5,42

Površine nekih kraških polja i potrebna količina vode za navodnjavanje

Stočarstvo je dobro razvijeno. To su najčešće krave, ovce, koze, konji svinje. Naručito je razvijeno živinarstvo. U Bileći nema stočarskih zadruga. Ovdje je prisutan tzv. polun omadski tip, jer za vrijeme kasnog proljeća pa sve do početka jeseni stočari svoju stoku gone u planinske katune. Bilećani svoje katune imaju na Čemernu, Zelehgori i Ulobiću.

Šumarstvo U poslednjih 10 do 15 godina zbog slabe kontrole došlo je do nekontrolisane sječe drveća, čime je šumarstvo veoma ugroženo. To su uglavnom bukve i hrastove šume. U drugoj polovini prošlog vijeka omladinska organizacija i vojnici su zasadili borove stabljike na okolnim brdima (Hadžibegovo brdo, i dubovac) tako da je spriječena erozija tla. Šuma najviše ima na planinama Viduši i Sitnici.

Lov i Ribolov Na području opštine Bileća postoji Lovačko i Ribolovačko udruženje. Lovačko gazdinstvo Viduša karakterišu divlje svinje, zečevi i razne ptice. Staništa vukova i lisica su uglavnom planine mada zbog nedostatka hrane zalaze u seoska naselja i napadaju stoku. Ribolov je razvijen na Bilećkom jezeru i rijeci Vrijeci. Najčešće vrste ribe su som, šaran,

deverika, strugač, a Vrijeka je bogata pastrmkom. Ribolov je razvijen na Bilećkom jezeru i rijeci Vrijeci. Najčešće vrste ribe su som, šaran, deverika, strugač, a Vrijeka je bogata pastrmkom.

Staništa vukova i lisica su

uglavnom planine mada zbog nedostatka hrane zalaze u seoska naselja i napadaju stoku.

Industrija

Razvoj fabrika u Bileći počinje krajem 50-ih i početkom 60-ih godina prošlog vijeka. Razvijene su tekstilna, prehranbena i metalno-prerađivačka industrija.

Tekstilni kombinat (TK) Bilećanka je osnovan 1962. godine. To je akcionarsko društvo čiji je proizvodni program proizvodnja prediva, industrijskih tepika i zavjesa.

Kapacitet prediva je 1 000 tona godišnje, tepiha 500 000 m², a zavjesa 800 000 metara dužnih. Broj zaposlenih prije rata iznosio je 1 700 radnika, a danas radi 850 radnika. Stepen korišćenja kapaciteta je 10-15%. Sirovina za proizvodnju je uglavnom vuna. Prije rata vuna se uvozila iz Australije i Skoplja. Gotovi proizvodi su se izvozili u bivše Jugoslovenske republike, Evropske zemlje i Kuvajt.

AD Žitoprodukt je osnovan 1948. godine. Program rada je skladištenje žitarica, mljevenje, proizvodnja stočne hrane i pekarski proizvodi. Kapacitet skladištenja je 25 000 tona godišnje, mljevenja 10 000 tona godišnje, kapacitet proizvodnje stočne hrane 8 000 tona, a pekarskih proizvoda 1 500 tona godišnje. Prije rata je bilo 165 zaposlenih dok danas ima 80 radnika. Nabavka žitarica je iz Vojvodine i Semberije, dok je plasman proizvoda na tržištu BiH a prije rata proizvodi su se izvozili u Hrvatsku i Crnu Goru. Stepen korišćenja kapaciteta je veoma nizak.

Metalno-prerađivačka industrija:

1. Fabrika otkivaka i armatura

2. AD Jugomontaža

3. AD Zrak-optomehanika

Fabrika otkivaka i armatura je počela sa radom 1954. godine. Proizvodni program ove fabrike je proizvodnja otkivaka, armatura, prstenova i ležajeva. Proizvodni kapaciteti su: otkivaka 5 000 tona, armatura 2 000 tona, prstenova ležajeva 800 000 komada raznih dimenzija. Uvoz sirovina je iz željezare Nikšić i iz drugih zemalja, a plasman na tržište BiH i drugih zemalja neposrednog okruženja. Broj zaposlenih prije rata je iznosio 750 a danas radi 200 radnika. Ova fabrika je dobitnik nagrade, u svijetu veomaprzinatne. To je „Zlatna zvijezda“ koja joj je dodijeljena u Rimu 6. septembra 2004. godine. Ova nagrada ukazuje na kvalitet proizvoda i usluga ove firme.

Jugomontaža je fabrika koja je osnovana 1979. Ova fabrika se bavi proizvodnjom metalnih konstrukcija i metalnih komponenti objekata. Pored navedenog Jugomontaža obavlja usluge iz oblasti bravarskih, limarskih i varilačkih poslova. Prije rata ova fabrika je brojila 65 zaposlenih, a danas radi svega 35. Uvoz sirovina za dalju proizvodnju vrši se iz BiH, Srbije i Crne Gore, dok se plasman gotovih proizvoda vrši na istim tim tržištima.

Zrak-optomehanika je osnovan 1986. godine a 1994. godine je počela proizvodnja. Proizvodni program se zasniva na proizvodnji dijelova za optomehaničke uređaje kao i usluge iz oblasti mašinske obrade. Uvoz sirovina vrši se iz BiH, SiCG. Plasman proizvoda se obavlja preko matične firme –ZRAK.

Građevinsko preduzeće Viduša je osnovano 1962. godine. Danas je to akcionarsko društvo,

a vlasnici tih akcija su radnici GP Viduša. Svoju djelatnost fabrika obavlja sa 63 radnika – različite struke. Glavna djelatnost je visoko i niskogradnja. Fabrika ima svoju vlastitu separaciju za proizvodnju betona, za proizvodnju granulata raznih dimenzija.

PP Feroteks je počeo sa radom 1979. Djelatnost ove firme je sakupljanje i plasiranje sekundarnih sirovina. Od samog osnivanja pa sve do danas PP Feroteks posluje sa željezаром u Nikšiću.

Jugoprevoz Bileća je osnovan 1978. godine. Od 2003. godine to je privatno preduzeće. Broj zaposlenih danas iznosi 46 radnika. Glavna djelatnost ove firme je transport putnika i robe do određene destinacije. Transport robe se vrši u užem i širem području. U putničkom saobraćaju jugoprevoz djeluje na području BiH i SCG.

AD Trgoprom je osnovan 1954. godine danas je zaposleno 55 radnika. Osnovna djelatnost je trgovina svih vrsta robe. Zastupljena je i veleprodaja i maloprodaja. Pored prodajnih objekata trgoprom raspolaže i skladišnim prostorom oko 2 000 m².

Turizam

D.P. za ugostiteljstvo i turizam "Izvor" raspolaže nizom renomiranih ugostiteljskih objekata , od kojih se posebno ističu :

Hotel "Trebišnjica" u centru grada sa 250 ležajeva, sa svim potrebnim sadržajima i ljetnim baštama. Do prije nekoliko godina je uspješno poslovao, od 2004. je zvanično zatvoren.

Restoran "Jezero" nalazi se pored nekropole stećaka Od 2005. je u privatnom vlasništvu kada je i potpuno renoviran.

Motel "Vidikovac" visoke kategorije svojim gostima omogućuje zabavu, odmor i rekreaciju. Ima izvanredne uslove za organizovanje lova, ribolova i jedrenja na vodi. Motel ima 31 ležaj, restoran, bar, zimski i ljetni salon, roštilj – salon, ljetnu terasu sa pogledom na Bilećko jezero. Gosti motela uživaju u specijalitetima kuhinje ovog podneblja (pečenje i hljeb sa ognjišta, pršut, cicvara, bedrica, sir, kajmak itd.). Zbog izuzetnih arhitektonskih rješenja i ambijenta u objektu je moguće organizovati zabavne večeri, modne revije, susrete, proslave... Prošle godine (2006.) je potpuno renoviran i obnovljen te je dobio stari sjaj i ugled. Takođe u privatnom vlasništvu.

Saobraćaj Zbog pristupačnog terena, blizine većih naselja i njihovom povezanošću Bileća ima povoljan saobraćajni položaj. Kopnenim saobraćajem povezana je sa užom i širom okolinom. Transport putnika i robe obavlja Jugoprevoz Bileća u saradnji sa ostalim autoprevoznicima iz okolnih gradova. Autobuske linije za Beograd, Novi Sad, Podgoricu, Sarajevo, Herceg Novi se obavljaju svakodnevno, dok se prevoz putnika do drugih hercegovačkih mjesta obavlja više puta u toku dana. Od velikog značaja je prevoz đaka i studenata do školskih centara u Trebinju. Problemi u saobraćaju su veoma rijetki, putevi se dobro održavaju i dobrog su kvaliteta. Magistralni put Trebinje-Bileća-Gacko je proglašen jednim od najboljih puteva u Republici Srpskoj. Izgradnjom puta Trebinje-Grab-Sitnica-Herceg Novi, Bileća je od mora udaljena svega 65 km. 1931. godine Bileća je dobila željeznicu i bila je povezana sa Trebinjem, a 1938. ostvarena je veza sa Nikšićem. Željeznički saobraćaj je ukinut 1976. godine.

Turizam je slabo razvijen. Glavna turistička atrakcija je Bilećko jezero koje služi kao kupalište, a ima i dobre uslove za bavljenje ribolovom. Bilećko jezero je posebno zanimljivo sa aspekta razvoja turističke privrede (izgradnja ribnjaka, organizovanje sportova na vodi). Pored jezera turistički su primamljivi istorijski spomenici, crkve i manastiri. Manastir Dobrićevo je jedan od najstarijih manastira u Hercegovini i potiče iz XII vijeka. Nalazi se u selu Orah 10 km južno od Bileće. Posebnom ljepotom ističe se crkva Sv. proroka Ilije na malom ostrvu u srcu Bilećkog jezera koja je podignuta 1998. godine. Uz obalu Bilećkog jezera nalazi se vještački formirana nekropola srednjovjekovnih

Хоћел "Требишићица"

Идеја о изградњи хотела је уникатна и уједно и веома интересантна. Хотел ће бити смештен у срцу Требишића, на обронцима планине Рудник, у непосредној близини Јадранског мора.